

KODEX CHOVÁNÍ PRO PREVENCI SEXUÁLNÍHO NÁSILÍ

ve sdruženích pracujících s dětmi a mládeží

PREAMBULE

Česká rada dětí a mládeže nabízí tento *Kodex* všem, kteří se podílejí na výchově dětí a mladých lidí a jejich doprovázení k dospělosti, zvláště pak svým členským sdružením a tisícům dobrovolníků, kteří v nich tuto činnost vykonávají. Vychází přitom ze dvou principů, které je třeba **současně** naplňovat, má-li být proces výchovy úspěšný:

- (1) Dítě má být po celou dobu svého zrání k dospělosti chráněno před vším, co by pro něj mohlo znamenat újmu či ohrožení jeho tělesného, duševního či duchovního vývoje. K tomu jim má sloužit ochrana ze strany všech, kteří s ním přicházejí do kontaktu, počínaje rodiči, příbuznými i ostatními výchovnými pracovníky (učiteli, vedoucími v oddílech apod.)
- (2) Ti, kteří pečují o zdravý vývoj dětí – ať už jako rodiče, příbuzní či pedagogičtí pracovníci – si zasluhují celospolečenskou podporu a ochranu před vším, co tuto jejich činnost zbytečně znesnadňuje, znevažuje nebo dokonce činí více či méně nemožnou.

Česká rada dětí a mládeže si je vědoma toho, že problém sexuálního zneužívání dětí a mladistvých je v naší společnosti tíživou skutečností a jeho řešení je naléhavé – a to i v prostředí sdružení dětí a mládeže. Ačkoliv k většině případů sexuálního zneužívání dochází v rodinách ze strany nejbližších příbuzných, jsou známy případy takového jednání i ze strany vedoucích oddílů či jiných členů sdružení dětí a mládeže.

Česká rada dětí a mládeže rozhodně nehodlá tyto případy ani zastírat, ani zlehčovat. Vždyť hájení zájmů dětí a jejich všestranně zdravý rozvoj je pro drtivou většinu těch, kteří se ve sdruženích dobrovolně a mnohdy řadu let výchově věnují, rozhodujícím motivem jejich činnosti. Právě proto ČRD M chce napomoci tomu, aby se posilovalo prostředí, v němž budou jak ochráněny zájmy dětí, tak těch, kteří se o ně obětavě a s láskou starají. Cestou k tomu je i dlouhodobý projekt *Nás se to týká* zaměřený na prevenci sexuálního zneužívání při činnosti sdružení dětí a mládeže. Následující *Kodex* je jedním z prvních kroků na této cestě. *Kodex* chování vychází ze zákonných ustanovení a obsahuje povinnosti a cíle zvolené z vlastní vůle pro prevenci sexuálního násilí při práci s dětmi a mládeží.

KODEX

Pokládáme za nezbytné, aby byli dívky a chlapci chráněni při všech našich aktivitách před sexuálními atakami, které by jim mohly ublížit. Proto se budeme zodpovědně zabývat možnými postupy, které by při práci s dětmi a mládeží bránily porušování hranic intimity i případům sexuálního zneužívání a sexuálního násilí:

1. Ve svém výchovném působení budeme podporovat to, co vede k porozumění a uznávání lidské důstojnosti, k respektu vůči individuálním hranicím a studu dětí a mladých lidí, obzvláště v intimní sféře.
2. Ve svém sdružení budeme systematicky pracovat s Úmluvou o právech dítěte.
3. Prostřednictvím věku přiměřené sexuální výchovy budeme dívky a chlapce podporovat v tom, aby rozvíjeli identitu specifickou podle pohlaví, sebevědomí a schopnost vlastního sebeurčení.
4. Do výchovného působení zahrneme rozvíjení dovedností a postojů, které dětem a dospívajícím umožní lépe se ohrožujícím situacím vyhýbat, případně se v nich bránit.
5. Povedeme členy svého sdružení k tomu, aby proti sexistickému, diskriminujícímu a násilnému verbálnímu i neverbálnímu chování zaujívali aktivní postoj a takové jednání netolerovali.
6. Ve svém sdružení postupně vytvoříme síť důvěryhodných činnovníků – koordinátorů – kteří budou schopni poskytovat členům našeho sdružení kompetentní pomoc jak při zavádění preventivních programů, tak při řešení situací možného zneužívání.
7. Nutnou součástí prevence je i dobrá spolupráce s rodiči, již hodláme věnovat soustavné úsilí.
8. O svých aktivitách ve prospěch prevence sexuálního zneužívání budeme informovat veřejnost.
9. Budeme upozorňovat představitele našich sdružení na ty tendence a situace, které zneužívání nekladou účinné překážky, podporují je či přímo umožňují, a společně s nimi řešit jejich odstraňování.
10. Ke každé formě porušení hranic v našem sdružení budeme přistupovat otevřeným způsobem a v první řadě budeme chránit zájem postiženého. V případě konfliktu přizveme (profesionální) odbornou podporu a pomoc a informujeme odpovědné osoby ve vedení organizace.

Tento kodex chování představuje doporučení, které může být při prosazování uzpůsobeno na místní situaci popř. specifický kontext sdružení. Všichni dobrovolní a profesionální pracovníci s dětmi a mládeží se mají být upozorněni na kodex chování a jeho význam, např. v rámci vzdělávání pro funkci vedoucího dětského kolektivu. Text Kodexu byl schválen Představenstvem ČRD M 14. 5. 2009.